DIREKTIVE

DIREKTIVA (EU) 2022/2380 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 23. studenoga 2022.

o izmjeni Direktive 2014/53/EU o usklađivanju zakonodavstava država članica o stavljanju na raspolaganje radijske opreme na tržištu

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ([1]),

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ([2]),

budući da:

(1) Jedan je od ciljeva Direktive 2014/53/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([3]) osigurati pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta. Na temelju članka 3. stavka 3. točke (a) te direktive, jedan od bitnih zahtjeva kojima radijska oprema mora udovoljavati jest taj da radi s dodacima, a posebno s jedinstvenim punjačima. U tom pogledu, Direktiva 2014/53/EU navodi da interoperabilnost između radijske opreme i dodataka kao što su punjači pojednostavnjuje uporabu radijske opreme i smanjuje nepotreban otpad i troškove te da je nužno razviti jedinstveni punjač za određene kategorije ili razrede radijske opreme, posebno na korist potrošača i ostalih krajnjih korisnika.

(2) Na razini Unije od 2009. ulažu se napori za ograničavanje fragmentacije tržišta sučelja za punjenje mobilnih telefona i sličnih primjeraka radijske opreme. Iako su nedavne dobrovoljne inicijative dovele do povećanja razine konvergencije uređaja za punjenje koji su dio punjačâ za vanjsko napajanje i do smanjenja broja različitih rješenja za punjenje dostupnih na tržištu, te inicijative ne ispunjavaju u potpunosti ciljeve politike Unije u pogledu osiguravanja pogodnosti za potrošače, smanjenja količine elektroničkog otpada (e-otpad) i izbjegavanja fragmentacije tržišta uređaja za punjenje.

(3) Uvođenjem inicijativa kao što su Direktiva 2012/19/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([4]) te, u novije vrijeme, europski zeleni plan, kako je navedeno u komunikaciji Komisije od 11. prosinca 2019., Unija je predana poticanju učinkovite upotrebe resursa prelaskom na čisto, kružno gospodarstvo. Cilj je ove Direktive smanjiti količinu e-otpada koja nastaje zbog prodaje radijske opreme te smanjiti vađenje sirovina i emisije CO_2 iz proizvodnje, prijevoza i odlaganja punjača, čime se potiče kružno gospodarstvo.

([1]) SL C 152, 6.4.2022., str. 82.
([2]) Stajalište Europskog parlamenta od 4. listopada 2022. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 24. listopada 2022.
([3]) Direktiva 2014/53/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o usklađivanju zakonodavstava država članica o stavljanju na raspolaganje radijske opreme na tržištu i stavljanju izvan snage Direktive 1999/5/EZ (SL L 153, 22.5.2014., str. 62.).
([4]) Direktiva 2012/19/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi (OEEO) (SL L 197, 24.7.2012., str. 38.).

(4) U Komisijinu akcijskom planu za kružno gospodarstvo, utvrđenom u njezinoj komunikaciji od 11. ožujka 2020., predviđaju se inicijative tijekom cijelog životnog ciklusa proizvoda, usmjerene na dizajn proizvoda, promicanje procesa kružnog gospodarstva, poticanje održive potrošnje te osiguravanje toga da se upotrijebljeni resursi što dulje zadrže u gospodarstvu Unije.

(5) Komisija je provela procjenu učinka koja je pokazala da se ne iskorištava puni potencijal unutarnjeg tržišta jer zbog stalne fragmentacije tržišta sučelja za punjenje i komunikacijskih protokola za punjenje za mobilne telefone i drugu sličnu radijsku opremu ne postoji dovoljno pogodnosti za potrošače, a povećava se i količina e-otpada.

(6) Interoperabilnost radijske opreme i dodataka kao što su punjači narušena je jer postoje različita sučelja za punjenje određenih kategorija ili razreda radijske opreme kod kojih se upotrebljava punjenje s pomoću kabela, kao što su ručni mobilni telefoni, tableti, digitalne kamere, slušalice ili slušalice s mikrofonom, ručne konzole za videoigre, prijenosni zvučnici, e-čitači, tipkovnice, miševi, prijenosni navigacijski sustavi, slušalice koje se umeću u uho i prijenosna računala. Osim toga, postoji nekoliko vrsta komunikacijskih protokola za brzo punjenje kod kojih se ne jamči uvijek minimalna razina učinkovitosti. Zbog toga je potrebno djelovanje Unije kako bi se promicao zajednički stupanj interoperabilnosti i pružanje informacija potrošačima i drugim krajnjim korisnicima o značajkama punjenja radijske opreme. Stoga je u Direktivu 2014/53/EU potrebno uvesti prikladne zahtjeve za komunikacijske protokole za punjenje, sučelja za punjenje, odnosno utore za punjenje, određenih kategorija ili razreda radijske opreme i za informacije koje se trebaju pružiti potrošačima i drugim krajnjim korisnicima o značajkama punjenja tih kategorija ili razreda radijske opreme, kao što su informacije o minimalnoj i maksimalnoj snazi potrebnoj za punjenje radijske opreme. Minimalna snaga trebala bi izražavati zbroj snage potrebne radijskoj opremi za održavanje rada i minimalne snage potrebne za početak punjenja baterije. Maksimalna snaga trebala bi izražavati zbroj snage potrebne radijskoj opremi za održavanje rada i snage potrebne za postizanje najveće brzine punjenja.

(7) Nedostatak usklađivanja sučelja za punjenje i komunikacijskih protokola za punjenje mogao bi dovesti do znatnih razlika među zakonima i drugim propisima ili praksama država članica u pogledu interoperabilnosti mobilnih telefona i sličnih kategorija ili razreda radijske opreme s njihovim uređajima za punjenje te u pogledu isporuke radijske opreme bez uređaja za punjenje.

(8) Zbog veličine unutarnjeg tržišta za mobilne telefone koji se mogu ponovno puniti i slične kategorije ili razrede radijske opreme, sve većeg širenja različitih vrsta uređaja za punjenje takve radijske opreme, nedostatka interoperabilnosti između radijske opreme i uređaja za punjenje i znatne prekogranične trgovine tim proizvodima potrebno je snažnije zakonodavno djelovanje na razini Unije, a ne djelovanje na nacionalnoj razini ili dobrovoljne mjere, kako bi se postiglo neometano funkcioniranje unutarnjeg tržišta, uz istodobno osiguravanje pogodnosti za potrošače i smanjenje količine otpada u okolišu.

(9) Stoga je potrebno uskladiti sučelja za punjenje i komunikacijske protokole za punjenje za specifične kategorije ili razrede radijske opreme koji se ponovno pune s pomoću kabela. Potrebno je osigurati i osnovu za prilagodbu svakom budućem znanstvenom i tehnološkom napretku ili kretanjima na tržištu, koje će Komisija kontinuirano pratiti. U budućnosti bi osobito trebalo razmotriti i uvođenje usklađivanja sučelja za punjenje i komunikacijskih protokola za punjenje kad je riječ o radijskoj opremi koja bi se mogla puniti na bilo koji način osim s pomoću kabela, uključujući punjenje s pomoću radijskih valova (bežično punjenje). Nadalje, uključivanje dodatnih kategorija ili razreda radijske opreme koja se ponovno puni s pomoću kabela trebalo bi sustavno razmotriti u kontekstu buduće prilagodbe usklađenih rješenja za punjenje, pod uvjetom da je integracija usklađenih rješenja za punjenje za takve dodatne kategorije ili razrede radijske opreme tehnički izvediva. Usklađivanjem bi trebalo nastojati ostvariti ciljeve osiguravanja pogodnosti za potrošače, smanjenja količine otpada u okolišu i izbjegavanja fragmentacije tržišta u pogledu različitih sučelja za punjenje i komunikacijskih protokola za punjenje te u pogledu inicijativa na nacionalnoj razini zbog kojih bi mogle nastati prepreke za trgovinu na unutarnjem tržištu. Budućom prilagodbom usklađivanja sučelja za punjenje i komunikacijskih protokola za punjenje trebali bi se i dalje nastojati ostvarivati ti ciljevi tako što će se osigurati da ona uključuje najprikladnija tehnička rješenja za sučelja za punjenje i komunikacijske protokole za punjenje za sve vrste punjenja. Usklađena rješenja za punjenje trebala bi odražavati najprikladniju kombinaciju postizanja prihvaćenosti na tržištu i ostvarenja ciljeva koji se odnose na osiguravanje pogodnosti za potrošače, smanjenje količine otpada u okolišu i izbjegavanje fragmentacije tržišta. Za odabir takvih rješenja za punjenje trebale bi se prvenstveno upotrebljavati relevantne tehničke norme kojima se ispunjavaju ti ciljevi i koje su razvijene na europskoj ili međunarodnoj razini. U iznimnim slučajevima kada postoji potreba za

uvođenjem, dodavanjem ili izmjenom postojeće tehničke specifikacije u nedostatku javno dostupnih europskih ili međunarodnih normi kojima se ispunjavaju ti ciljevi, Komisija bi trebala moći utvrditi druge tehničke specifikacije, pod uvjetom da su te tehničke specifikacije razvijene u skladu s kriterijima otvorenosti, konsenzusa i transparentnosti te da ispunjavaju zahtjeve neutralnosti i stabilnosti, kako je navedeno u Prilogu II. Uredbi (EU) br. 1025/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ([5]). Svi relevantni sektorski dionici zastupljeni u Komisijinoj Stručnoj skupini za radijsku opremu trebaju biti uključeni u cijeli postupak prilagodbe usklađenih rješenja za punjenje.

(10) Međutim, takvo usklađivanje ne bi bilo potpuno ako ga se ne kombinira sa zahtjevima u pogledu zajedničke prodaje radijske opreme i njezinih punjača i u pogledu informacija koje se trebaju pružiti potrošačima i drugim krajnjim korisnicima. Fragmentacija pristupa država članica stavljanju na tržište kategorija ili razreda dotične radijske opreme i njihovih uređaja za punjenje ometala bi prekograničnu trgovinu tim proizvodima, primjerice obvezivanjem gospodarskih subjekata da proizvode drugačije pakiraju ovisno o državi članici u koju ih isporučuju. Time bi pak došlo do povećanih poteškoća za potrošače i nastanka nepotrebnog e-otpada, što bi poništilo koristi koje nastaju usklađivanjem sučelja za punjenje i komunikacijskih protokola za punjenje. Stoga je potrebno propisati zahtjeve kojima bi se osiguralo da potrošači i drugi krajnji korisnici ne moraju kupovati novi uređaj za punjenje svaki put kad kupe novi mobilni telefon ili sličan primjerak radijske opreme. Razdvajanjem prodaje uređaja za punjenje od prodaje radijske opreme omogućili bi se održivi, dostupni, privlačni i prikladni izbori za potrošače i druge krajnje korisnike. Oslanjajući se na iskustvo u primjeni zahtjeva, tržišne trendove u nastajanju i tehnološki razvoj, Komisija bi trebala razmotriti proširenje zahtjeva povezanog s opskrbom uređaja za punjenje zajedno s radijskom opremom na kabele i/ili uvođenje obveznog razdvajanja kako bi se osiguralo da se ciljevi osiguravanja pogodnosti za potrošače i smanjenja otpada u okolišu ostvaruju na najdjelotvorniji način. Kako bi se osigurala djelotvornost tih zahtjeva, potrošači i drugi krajnji korisnici trebali bi pri kupnji mobilnog telefona ili sličnog primjerka radijske opreme dobiti potrebne informacije o značajkama punjenja. Namjenski piktogram omogućio bi potrošačima i drugim krajnjim korisnicima da prije kupnje utvrde je li uređaj za punjenje uključen uz radijsku opremu. Piktogram bi trebao biti prikazan kod svih oblika isporuke, uključujući prodaju na daljinu.

(11) Tehnički je izvedivo definirati USB tipa C kao jedinstveni utor za punjenje za relevantne kategorije ili razrede radijske opreme, posebno zato što već mogu integrirati takav utor. Tehnologija USB tipa C, koja je u globalnoj upotrebi, donesena je na razini međunarodnih normi te ju je u europski sustav prenio Europski odbor za elektrotehničku normizaciju (Cenelec) u okviru serije europskih normi EN IEC 62680-1-3:2021 „Sučelja univerzalne serijske sabirnice za podatke i napajanje – Dio 1-3: Opći dijelovi – Specifikacija kabela i konektora za USB tipa C®”.

(12) Tehnologija USB tipa C već se upotrebljava za brojne kategorije ili razrede radijske opreme jer omogućuje visoku kvalitetu punjenja i prijenosa podataka. Utor za punjenje USB tipa C u kombinaciji s komunikacijskim protokolom za napajanje putem USB-a može pružiti do 100 vata snage te stoga ostaje dovoljno prostora za daljnji razvoj rješenja za brzo punjenje, a istodobno se tržištu omogućuje da opskrbljuje i jeftinije uređaje kojima nije potrebno brzo punjenje. U mobilne telefone i sličnu radijsku opremu koja podržava brzo punjenje mogu se ugraditi značajke napajanja iz USB-a kako su opisane u europskoj normi EN IEC 62680-1-2:2021 „Sučelja univerzalnih serijskih sabirnica za podatke i napajanje – Dio 1-2: Opći dijelovi – Specifikacija USB-a za isporuku energije”. Specifikacije USB-a predmet su stalnog razvoja. U tom pogledu, organizacija USB Implementers Forum razvila je ažuriranu verziju specifikacije za napajanje iz USB-a, koja omogućuje podržavanje snaga do 240 vata. Napravljene su i prilagodbe specifikacije USB-a tipa C, čime će se proširiti zahtjevi za konektore i kabele da mogu podržati snage do

([5]) Uredba (EU) br. 1025/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o europskoj normizaciji, o izmjeni direktiva Vijeća 89/686/EEZ i 93/15/EEZ i direktiva 94/9/EZ, 94/25/EZ, 95/16/EZ, 97/23/EZ, 98/34/EZ, 2004/22/EZ, 2007/23/EZ, 2009/23/EZ i 2009/105/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Odluke Vijeća 87/95/EEZ i Odluke br. 1673/2006/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 316, 14.11.2012., str. 12.).

240 vata. Time će se omogućiti da se radijska oprema za koju su potrebne takve razine snage razmotri za moguće uključivanje na popis radijske opreme obuhvaćene ovom Direktivom.

(13) Kad je riječ o punjenju koje se ne obavlja s pomoću kabela, u budućnosti bi se mogla razviti raznolika rješenja, koja bi mogla negativno utjecati na interoperabilnost, pogodnosti za potrošače i okoliš. Iako je u ovoj fazi prerano uvoditi posebne zahtjeve za takva rješenja, Komisija bi trebala poduzeti mjere za promicanje i usklađivanje takvih rješenja kako bi se izbjegla buduća fragmentacija unutarnjeg tržišta.

(14) Direktivu 2014/53/EU trebalo bi izmijeniti kako bi se uključile odredbe o sučeljima za punjenje i komunikacijskim protokolima za punjenje. Kategorije ili razredi radijske opreme konkretno obuhvaćeni novim odredbama trebali bi se detaljnije opisati u novom prilogu toj direktivi. Unutar tih kategorija ili razreda radijske opreme, riječ je samo o radijskoj opremi s uklonjivom ili ugrađenom punjivom baterijom. Kad je riječ o digitalnim kamerama, dotična radijska oprema jest svaki digitalni fotoaparat i videokamera, uključujući akcijske kamere. Ne bi trebalo zahtijevati da digitalne kamere namijenjene isključivo za audiovizualni sektor ili sektor sigurnosti i nadzora integriraju usklađeno rješenje za punjenje. Kad je riječ o slušalicama koje se umeću u uho, dotična radijska oprema razmatra se zajedno s njezinim namjenskim kućištem ili kutijom za punjenje, s obzirom na to da su slušalice koje se umeću u uho zbog svoje specifične veličine i oblika gotovo uvijek ili uvijek vezane za svoje kućište ili kutiju za punjenje. Kućište ili kutija za punjenje za tu specifičnu vrstu radijske opreme ne smatra se dijelom uređaja za punjenje. Kad je riječ o prijenosnim računalima, dotična radijska oprema jest svako računalo koje je prenosivo, uključujući prijenosna računala, notebook prijenosna računala, mini prijenosnike, hibride ili konvertibilne uređaje i netbook računala.

(15) Direktivu 2014/53/EU trebalo bi izmijeniti i kako bi se uveli zahtjevi u pogledu isporuke određenih kategorija ili razreda radijske opreme bez uređaja za punjenje. Dotične kategorije ili razredi radijske opreme, kao i specifikacije koje se odnose na rješenja za punjenje, trebalo bi navesti u novom prilogu toj direktivi.

(16) Direktiva 2014/53/EU predviđa informacije koje je potrebno uključiti u upute priložene radijskoj opremi te bi stoga u relevantni članak te direktive trebalo uključiti dodatne zahtjeve u pogledu informacija. Sadržaj novih zahtjeva trebalo bi navesti u novom prilogu toj direktivi. Određene informacije trebalo bi pružiti u vizualnom obliku za sve oblike isporuke, uključujući prodajom na daljinu. Posebna oznaka na kojoj se navode specifikacije koje se odnose na sposobnosti punjenja i kompatibilne uređaje za punjenje omogućila bi potrošačima i drugim krajnjim korisnicima utvrditi koji je uređaj za punjenje najprikladniji za punjenje njihove radijske opreme. Kako bi se osigurao izvor korisne reference tijekom cijelog životnog ciklusa radijske opreme, informacije o specifikacijama koje se odnose na sposobnosti punjenja i kompatibilne uređaje za punjenje trebalo bi uključiti i u upute i sigurnosne informacije priložene radijskoj opremi. Ti bi se zahtjevi u pogledu informacija u budućnosti trebali moći prilagoditi kako bi odražavali sve promjene zahtjeva za označivanje, posebno za uređaje za punjenje, koji bi se mogli uvesti u okviru Direktive 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([6]). Ti zahtjevi u pogledu informacija trebali bi posebno odražavati razvoj usklađenih rješenja za punjenje i trebalo bi ih na odgovarajući način prilagoditi. U tom kontekstu moglo bi se razmotriti i uključivanje sustava označivanja bojama.

(17) Uzimajući u obzir da bi uvoznici i distributeri također mogli isporučivati radijsku opremu izravno potrošačima i drugim krajnjim korisnicima, na njih bi se trebale primjenjivati obveze istovjetne onima koje se primjenjuju na proizvođače u pogledu informacija koje treba dostaviti ili prikazati. Svi gospodarski subjekti kada stavljaju radijsku opremu na raspolaganje potrošačima i drugim krajnjim korisnicima trebali bi ispuniti obvezu u vezi s piktogramom koji pokazuje je li uređaj za punjenje uključen uz radijsku opremu. Uvoznici i distributeri mogli bi tako ponuditi

([6]) Direktiva 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavi okvira za utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn proizvoda koji koriste energiju (SL L 285, 31.10.2009., str. 10.).

pakete, koji bi uključivali radijsku opremu i njezin uređaj za punjenje, čak i ako proizvođač isporučuje takvu radijsku opremu bez uređaja za punjenje, pod uvjetom da bi uvoznici i distributeri potrošačima i drugim krajnjim korisnicima nudili i mogućnost stjecanja radijske opreme bez ikakvog uređaja za punjenje.

(18) Direktivom 2014/53/EU utvrđuju se postupci ocjenjivanja sukladnosti. Trebalo bi ju izmijeniti kako bi se dodala upućivanja na nove bitne zahtjeve. Proizvođači bi stoga trebali imati mogućnost korištenja postupka unutarnje kontrole proizvodnje s ciljem dokazivanja usklađenosti s novim bitnim zahtjevima.

(19) Kako bi se osiguralo da nacionalna tijela za nadzor tržišta imaju postupovna sredstva za provedbu sukladnosti s novim zahtjevima u pogledu usklađenih sučelja za punjenje i komunikacijskih protokola za punjenje kao i onih u pogledu isporuke radijske opreme koja podliježe takvom usklađivanju Direktivu 2014/53/EU trebalo bi na odgovarajući način prilagoditi. Osobito, trebalo bi uključiti izričito upućivanje na nesukladnost s bitnim zahtjevima, koji uključuju i nove odredbe o specifikacijama koje se odnose na sposobnosti punjenja i na kompatibilne uređaje za punjenje. S obzirom na to da se te nove odredbe odnose na aspekte interoperabilnosti, cilj bi bio izbjeći različita tumačenja o tome bi li se postupak iz Direktive 2014/53/EU mogao pokrenuti i u pogledu radijske opreme koja ne predstavlja rizik za zdravlje ili sigurnost osoba ili za druge aspekte zaštite javnog interesa.

(20) U Direktivi 2014/53/EU navode se slučajevi formalne nesukladnosti. S obzirom na to da se ovom Direktivom uvode novi zahtjevi primjenjivi na određene kategorije ili razrede radijske opreme, Direktivu 2014/53/EU trebalo bi izmijeniti kako bi se nacionalnim tijelima za nadzor tržišta omogućilo djelotvorno izvršavanje sukladnosti s novim zahtjevima.

(21) Direktivu 2014/53/EU trebalo bi izmijeniti i kako bi se upućivanja u njoj prilagodila novim zahtjevima koji se uvode ovom Direktivom.

(22) Potrebno je osigurati minimalnu jedinstvenu interoperabilnost između radijske opreme i uređaja za punjenje takve radijske opreme te uzeti u obzir sva buduća kretanja na tržištu, kao što je pojava novih kategorija ili razreda radijske opreme u vezi s kojima dolazi do znatnog stupnja fragmentacije sučelja za punjenje i komunikacijskih protokola za punjenje, te razvoj tehnologije punjenja. Također je potrebno uzeti u obzir buduće izmjene zahtjeva za označivanje, kao što su oni za uređaje za punjenje ili kabele, ili drugi tehnološki napredak. Komisiji bi stoga trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u vezi s izmjenom kategorija ili razreda radijske opreme i specifikacija koje se odnose na sučelja za punjenje i komunikacijske protokole za punjenje za svako od njih te izmjenom zahtjeva u pogledu informacija u vezi sa sučeljima za punjenje i komunikacijskim protokolima za punjenje. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu od 13. travnja 2016. o boljoj izradi zakonodavstva ([7]). Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.

(23) Direktivu 2014/53/EU trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.

(24) Gospodarskim subjektima trebalo bi omogućiti dovoljno vremena da uvedu potrebne prilagodbe radijske opreme koja je obuhvaćena područjem primjene ove Direktive i koju namjeravaju stavljati na tržište Unije,

([7]) SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Direktiva 2014/53/EU mijenja se kako slijedi:

1. članak 3. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 3. prvi podstavak točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) radijska oprema radi s dodacima osim uređaja za punjenje za kategorije ili razrede radijske opreme koji su navedeni u dijelu I. Priloga I.a na koje se posebno upućuje u stavku 4. ovog članka;";

(b) dodaje se sljedeći stavak:

„4. Radijska oprema obuhvaćena kategorijama ili razredima navedenima u dijelu I. Priloga I.a izrađuje se tako da bude u skladu sa specifikacijama koje se odnose na sposobnosti punjenja utvrđene u tom prilogu za relevantnu kategoriju ili razred radijske opreme.

Kad je riječ o radijskoj opremi koja se može ponovno puniti s pomoću kabela, Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 44. radi izmjene dijela I. Priloga I.a uzimajući u obzir znanstveni i tehnološki napredak ili kretanja na tržištu, kako bi se osigurala minimalna jedinstvena interoperabilnost između radijske opreme i njezinih uređaja za punjenje te kako bi se poboljšala pogodnost za potrošače, smanjila količina otpada u okolišu i izbjegla fragmentacija tržišta, na sljedeći način:

(a) izmjenom, dodavanjem ili uklanjanjem kategorija ili razreda radijske opreme;

(b) izmjenom, dodavanjem ili uklanjanjem tehničkih specifikacija, uključujući upućivanja i opise, u pogledu utora za punjenje (ili više njih) i komunikacijskog protokola za punjenje (ili više njih) za svaku kategoriju ili razred dotične radijske opreme.

Komisija stalno procjenjuje kretanja na tržištu, fragmentaciju tržišta i tehnološki napredak s ciljem utvrđivanja kategorija ili razreda radijske opreme koja se može ponovno puniti s pomoću kabela za koju bi uključivanje u dio I. Priloga I.a dovelo do znatne pogodnosti za potrošače i smanjenja količine otpada u okolišu.

Komisija o procjeni iz trećeg podstavka prvi put podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću do 28. prosinca 2025. i svakih pet godina nakon toga te u skladu s time donosi delegirane akte na temelju drugog podstavka točke (a).

Kad je riječ o radijskoj opremi koja se može ponovno puniti na drugi način osim s pomoću kabela, Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 44. radi izmjene dijela I. Priloga I.a u slučaju znanstvenog i tehnološkog napretka ili kretanja na tržištu, kako bi se osigurala minimalna jedinstvena interoperabilnost između radijske opreme i njezinih uređaja za punjenje, te kako bi se poboljšala pogodnost za potrošače, smanjila količina otpada u okolišu i izbjegla fragmentacija tržišta, na sljedeći način:

(a) uvođenjem, izmjenom, dodavanjem ili uklanjanjem kategorija ili razreda radijske opreme;

(b) uvođenjem, izmjenom, dodavanjem ili uklanjanjem tehničkih specifikacija, uključujući upućivanja i opise, u pogledu sučelja za punjenje (ili više njih) i komunikacijskog protokola za punjenje (ili više njih), za svaku kategoriju ili razred predmetne radijske opreme.

Komisija u skladu s člankom 10. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 1025/2012 i do 28. prosinca 2024. traži od jedne ili više europskih organizacija za normizaciju da izrade usklađene norme kojima se utvrđuju tehničke specifikacije za sučelje za punjenje (ili više njih) i za komunikacijski protokol za punjenje (ili više njih) radijske opreme koja se može ponovno puniti na drugi način osim s pomoću kabela. U skladu s postupkom utvrđenim u članku 10. stavku 2. Uredbe (EU) br. 1025/2012 Komisija se savjetuje s odborom osnovanim na temelju članka 45. stavka 1. ove Direktive. Zahtjevi u pogledu sadržaja zatraženih usklađenih normi temelje se na procjeni, koju provodi Komisija, trenutnog stanja tehnologija bežičnog punjenja radijske opreme, koja posebno obuhvaća kretanja na tržištu, prodor na tržište, fragmentaciju tržišta, tehnološke rezultate, interoperabilnost, energetsku učinkovitost i učinkovitost punjenja.

Pri pripremi delegiranih akata iz ovog članka u vezi s radijskom opremom koja se može ponovno puniti s pomoću kabela, kao i s obzirom na radijsku opremu koja se može ponovno puniti na drugi način osim s pomoću kabela, Komisija uzima u obzir stupanj prihvaćanja na tržištu tehničkih specifikacija koje se razmatraju, posljedične pogodnosti za potrošače te opseg smanjenja količine otpada u okolišu i fragmentacije tržišta koji se mogu očekivati od takvih tehničkih specifikacija. Smatra se da tehničke specifikacije koje se temelje na relevantnim dostupnim europskim ili međunarodnim normama ispunjavaju ciljeve navedene u prethodnoj rečenici. Međutim, kada takve europske ili međunarodne norme ne postoje ili kada Komisija na temelju svoje tehničke procjene utvrdi da se njima ti ciljevi ne ispunjavaju na optimalan način, Komisija može utvrditi druge tehničke specifikacije kojima se ti ciljevi bolje ispunjavaju.”;

2. umeće se sljedeći članak:

„*Članak 3.a*

Mogućnost za potrošače i druge krajnje korisnike da steknu određene kategorije ili razrede radijske opreme bez uređaja za punjenje

1. Ako neki gospodarski subjekt potrošačima i drugim krajnjim korisnicima ponudi mogućnost stjecanja radijske opreme iz članka 3. stavka 4. zajedno s uređajem za punjenje, gospodarski subjekt potrošačima i drugim krajnjim korisnicima nudi i mogućnost stjecanja te radijske opreme bez uređaja za punjenje.

2. Gospodarski subjekti osiguravaju da se informacije o tome je li uređaj za punjenje uključen s radijskom opremom iz članka 3. stavka 4. prikazuju u grafičkom obliku upotrebom piktograma koji je prilagođen korisnicima i lako dostupan kako je utvrđeno u dijelu III. Priloga I.a ako je takva radijska oprema stavljena na raspolaganje potrošačima i drugim krajnjim korisnicima. Piktogram se tiska na pakiranju ili stavlja na pakiranje kao naljepnica. Ako je radijska oprema stavljena na raspolaganje potrošačima i drugim krajnjim korisnicima, piktogram se prikazuje na vidljiv i čitljiv način i, u slučaju prodaje na daljinu, blizu oznake cijene.

Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 44. radi izmjene dijela III. Priloga I.a kao posljedice izmjena dijelova I. i II. tog priloga ili kao posljedice budućih izmjena zahtjeva za označivanje, ili s obzirom na tehnološki napredak, uvođenjem, izmjenom, dodavanjem ili uklanjanjem bilo kojih grafičkih ili tekstualnih elemenata.”;

3. u članku 10. stavak 8. zamjenjuje se sljedećim:

„8. Proizvođači osiguravaju da su uz radijsku opremu priložene upute i informacije o sigurnosti. Upute uključuju informacije koje su nužne za uporabu radijske opreme u skladu s njezinom predviđenom namjenom. Takve informacije uključuju, prema potrebi, opis dodataka i komponenti, uključujući softver, koji omogućuju da radijska oprema radi kako je predviđeno. Takve upute i sigurnosne informacije kao i svako označivanje moraju biti jasni, razumljivi i čitljivi.

U slučaju radijske opreme koja namjerno odašilje radijske valove u upute se uključuju i sljedeće informacije:

(a) frekvencijski pojas (frekvencijski pojasi) u kojem (kojima) radijska oprema radi;

(b) najveća radiofrekvencijska snaga koja se prenosi u frekvencijskom pojasu (frekvencijskim pojasima) u kojem (kojima) radijska oprema radi.

U slučaju radijske opreme iz članka 3. stavka 4. upute sadržavaju informacije o specifikacijama koje se odnose na sposobnosti punjenja radijske opreme i kompatibilne uređaje za punjenje, kako je navedeno u dijelu II. Priloga I.a. Osim što su uključene u upute, kada proizvođači takvu radijsku opremu stave na raspolaganje potrošačima i drugim krajnjim korisnicima, informacije se također prikazuju na oznaci, kako je utvrđeno u dijelu IV. Priloga I.a. Oznaka se tiska u uputama i na pakiranju ili se stavlja na pakiranje kao naljepnica. Ako proizvod nema pakiranje, naljepnica s oznakom stavlja se na radijsku opremu. Ako je radijska oprema stavljena na raspolaganje potrošačima i drugim krajnjim korisnicima, oznaka se prikazuje na vidljiv i čitljiv način i, u slučaju prodaje na daljinu, blizu oznake cijene. Ako veličina ili priroda radijske opreme ne dopuštaju drukčije, oznaka se može otisnuti kao zaseban dokument koji je priložen radijskoj opremi.

Upute i sigurnosne informacije iz prvog, drugog i trećeg podstavka ovog stavka na jeziku su koji lako razumiju potrošači i drugi krajnji korisnici, a određuje ga dotična država članica.

Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 44. radi izmjene dijelova II. i IV. Priloga I.a kao posljedice izmjena dijela I. tog Priloga, ili kao posljedice budućih izmjena zahtjeva za označivanje, ili s obzirom na tehnološki napredak, uvođenjem, izmjenom, dodavanjem ili uklanjanjem svih pojedinosti u vezi s informacijama, grafičkim ili tekstualnim elementima kako je utvrđeno u ovom članku.”;

4. u članku 12. stavku 4. dodaje se sljedeći podstavak:

„Kada radijsku opremu iz članka 3. stavka 4. stavljaju na raspolaganje potrošačima i drugim krajnjim korisnicima, uvoznici osiguravaju da:

(a) takva radijska oprema prikazuje oznaku ili se isporučuje s oznakom u skladu s člankom 10. stavkom 8. trećim podstavkom;

(b) ta oznaka je prikazana na vidljiv i čitljiv način i, u slučaju prodaje na daljinu, blizu oznake cijene.”;

5. u članku 13. stavku 2. dodaje se sljedeći podstavak:

„Kada radijsku opremu iz članka 3. stavka 4. stavljaju na raspolaganje potrošačima i drugim krajnjim korisnicima, distributeri osiguravaju da:

(a) takva radijska oprema prikazuje oznaku ili se isporučuje s oznakom u skladu s člankom 10. stavkom 8. trećim podstavkom;

(b) ta oznaka je prikazana na vidljiv i čitljiv način i, u slučaju prodaje na daljinu, blizu oznake cijene.”;

6. u članku 17. stavku 2., u uvodnom dijelu, riječi „članka 3. stavka 1.” zamjenjuju se riječima „članka 3. stavaka 1. i 4.”;

7. članak 40. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Postupak na nacionalnoj razini za rukovanje radijskom opremom koja predstavlja rizik ili nije u skladu s bitnim zahtjevima”;

(b) u stavku 1. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Kad tijela za nadzor tržišta države članice imaju dovoljno razloga vjerovati da radijska oprema obuhvaćena ovom Direktivom predstavlja rizik za zdravlje ili sigurnost osoba ili za druge aspekte zaštite javnog interesa obuhvaćene ovom Direktivom, ili da nije u skladu s barem jednim od primjenjivih bitnih zahtjeva utvrđenih u članku 3., ocjenjuju ispunjava li dotična radijska oprema sve relevantne zahtjeve iz ove Direktive. Relevantni gospodarski subjekti prema potrebi u tu svrhu surađuju s tijelima za nadzor tržišta.”;

8. u članku 43. stavak 1. mijenja se kako slijedi:

(a) iza točke (f) umeću se sljedeće točke:

„(fa) piktogram iz članka 3.a stavka 2. ili oznaka iz članka 10. stavka 8. nisu ispravno sastavljeni;

(fb) oznaka iz članka 10. stavka 8. nije priložena dotičnoj radijskoj opremi;

(fc) piktogram ili oznaka nisu stavljeni ili prikazani u skladu s člankom 3.a stavkom 2. ili člankom 10. stavkom 8.;";

(b) točka (h) zamjenjuje se sljedećim:

„(h) informacije iz članka 10. stavka 8., EU izjava o sukladnosti iz članka 10. stavka 9. ili informacije o ograničenjima uporabe iz članka 10. stavka 10. nisu priložene radijskoj opremi;";

(c) točka (j) zamjenjuje se sljedećim:

„(j) ne poštuje se članak 3.a stavak 1. ili članak 5.";

9. članak 44. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 2. nakon prve rečenice umeće se sljedeća rečenica:

„Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 3. stavka 4., članka 3.a stavka 2. drugog podstavka i članka 10. stavka 8. petog podstavka dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od 27. prosinca 2022.";

(b) u stavku 3. prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 3. stavka 3. drugog podstavka, članka 3. stavka 4., članka 3.a stavka 2. drugog podstavka, članka 4. stavka 2., članka 5. stavka 2. i članka 10. stavka 8. petog podstavka.";

(c) umeće se sljedeći stavak:

„3.a Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. (*).

(*) SL L 123, 12.5.2016., str. 1.";

(d) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Delegirani akt donesen na temelju članka 3. stavka 3. drugog podstavka, članka 3. stavka 4., članka 3.a stavka 2. drugog podstavka, članka 4. stavka 2., članka 5. stavka 2. ili članka 10. stavka 8. petog podstavka stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.";

10. u članku 47. dodaje se sljedeći stavak:

„3. Komisija do 28. prosinca 2026. Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o učinku mogućnosti stjecanja radijske opreme bez bilo kakvog uređaja za punjenje i bez kabela, posebno u pogledu pogodnosti za potrošače, smanjenja količine otpada u okolišu, promjena u ponašanju i razvoja tržišnih praksi. Tom se izvješću prema potrebi prilaže zakonodavni prijedlog izmjene ove Direktive radi uvođenja obveznog razdvajanja prodaje uređaja za punjenje i kabela od prodaje radijske opreme.";

11. tekst naveden u Prilogu ovoj Direktivi umeće se kao Prilog I.a.

Članak 2.

1. Države članice do 28. prosinca 2023. donose i objavljuju zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih mjera.

One te mjere primjenjuju od 28. prosinca 2024. za kategorije ili razrede radijske opreme iz dijela I. točaka od 1.1. do 1.12. Priloga I.a., i od 28. travnja 2026. za kategorije ili razrede radijske opreme iz dijela I. točke 1.13. Priloga I.a.

Kada države članice donose te mjere, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih mjera nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 3.

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 4.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 23. studenoga 2022.

Za Europski parlament	*Za Vijeće*
Predsjednica	*Predsjednik*
R. METSOLA	M. BEK

PRILOG

„PRILOG I.a

SPECIFIKACIJE I INFORMACIJE KOJE SE ODNOSE NA PUNJENJE PRIMJENJIVE NA ODREĐENE KATEGORIJE ILI RAZREDE RADIJSKE OPREME

DIO I.

Specifikacije koje se odnose na sposobnosti punjenja

1. Zahtjevi iz točaka 2. i 3. ovog dijela primjenjuju se na sljedeće kategorije ili razrede radijske opreme:

   1.1 ručne mobilne telefone;

   1.2 tablete;

   1.3 digitalne kamere;

   1.4 slušalice;

   1.5 slušalice s mikrofonom;

   1.6 ručne konzole za videoigre;

   1.7 prijenosne zvučnike;

   1.8 e-čitače;

   1.9 tipkovnice;

   1.10 miševe;

   1.11 prijenosne navigacijske sustave;

   1.12 slušalice koje se umeću u uho;

   1.13 prijenosna računala.

2. Ako ih se može ponovno puniti s pomoću kabela, kategorije ili razredi radijske opreme iz točke 1. ovog dijela:

   2.1 opremljeni su utorom za USB tipa C, kako je opisan u normi EN IEC 62680-1-3:2021 ‚Sučelja univerzalne serijske sabirnice za podatke i napajanje – Dio 1-3: Opći dijelovi – Specifikacija kabela i konektora za USB tipa C®', i taj utor je u svakom trenutku dostupan i operabilan;

   2.2 mogu se puniti s pomoću kabela koji su u skladu s normom EN IEC 62680-1-3:2021 ‚Sučelja univerzalne serijske sabirnice za podatke i napajanje – Dio 1-3: Opći dijelovi – Specifikacija kabela i konektora za USB tipa C®'.

3. Ako ih se može ponovno puniti s pomoću kabela pri naponu većem od 5 volta, struji snažnijoj od 3 ampera ili pri snazi većoj od 15 vata, kategorije ili razredi radijske opreme iz točke 1. ovog dijela:

   3.1 opremljeni su funkcijom napajanja iz USB-a, kako je opisana u normi EN IEC 62680-1-2:2021 ‚Sučelja univerzalne serijske sabirnice za podatke i napajanje – Dio 1-2: Opći dijelovi – Specifikacija USB-a za isporuku energije';

   3.2 osiguravaju da svi dodatni protokoli za punjenje omogućuju potpunu funkcionalnost napajanja iz USB-a na koju se upućuje u točki 3.1., neovisno o tome koji se uređaj za punjenje upotrebljava.

DIO II.

Informacije o specifikacijama koje se odnose na sposobnosti punjenja i kompatibilne uređaje za punjenje

U slučaju radijske opreme obuhvaćene područjem primjene članka 3. stavka 4. prvog podstavka, sljedeće informacije navode se u skladu sa zahtjevima utvrđenima u članku 10. stavku 8. i mogu se dodatno staviti na raspolaganje putem QR kodova ili sličnih elektroničkih rješenja:

(a) u slučaju svih kategorija ili razreda radijske opreme koji podliježu zahtjevima utvrđenima u dijelu I., opis potrebne snage za uređaje za punjenje s pomoću kabela koji se mogu upotrebljavati s tom radijskom opremom, uključujući najmanju snagu potrebnu za punjenje radijske opreme i najveću snagu potrebnu za punjenje radijske opreme pri najvećoj brzini punjenja izraženu u vatima navođenjem sljedećeg teksta: „snaga koju isporučuje punjač mora iznositi između najmanje [xx] vata koji su potrebni radijskoj opremi i najviše [yy] vata kako bi se postigla najveća brzina punjenja.” Broj vata izražava najmanju snagu potrebnu radijskoj opremi odnosno najveću snagu potrebnu radijskoj opremi za postizanje najveće brzine punjenja;

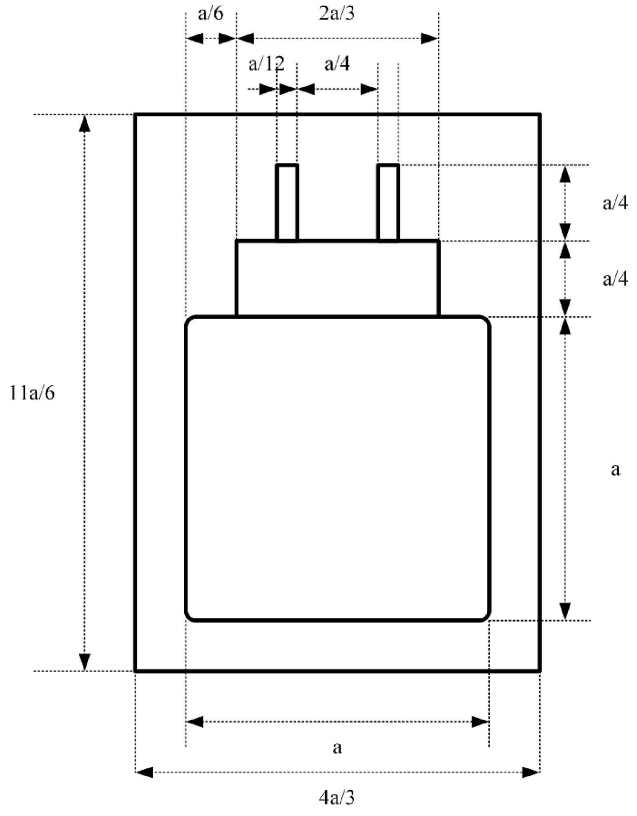
(b) u slučaju radijske opreme koja podliježe zahtjevima iz točke 3. dijela I., opis specifikacija koje se odnose na sposobnosti punjenja radijske opreme, pod uvjetom da se može ponovno puniti s pomoću kabela pri naponu većem od 5 volta ili struji snažnijoj od 3 ampera ili snazi većoj od 15 vata, uključujući naznaku da radijska oprema podržava protokol napajanja iz USB-a navođenjem teksta ‚USB PD brzo punjenje' (engl. USB PD fast charging) i naznaku svih drugih podržanih protokola navođenjem njihova naziva u tekstualnom obliku.

DIO III.

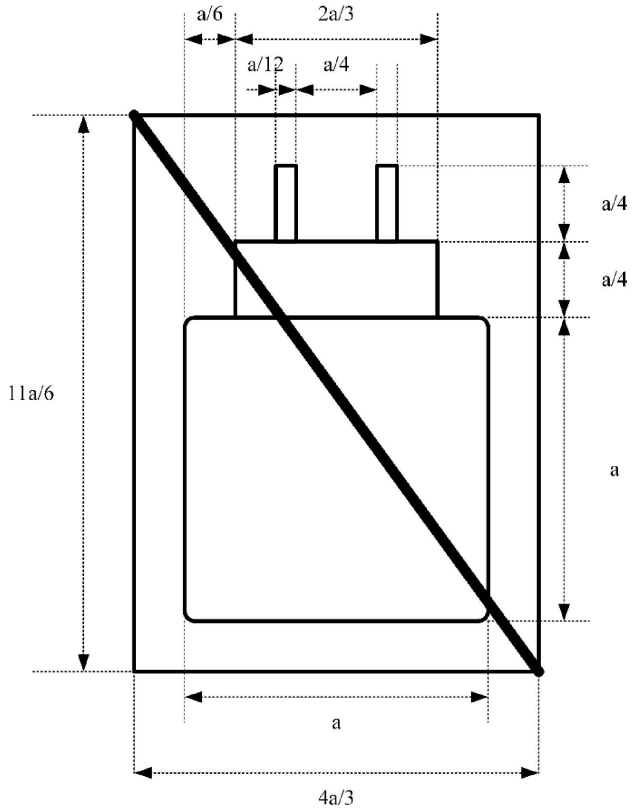
Piktogram koji pokazuje je li uređaj za punjenje uključen s radijskom opremom

1. Piktogram ima sljedeće oblike:

1.1 Ako je uređaj za punjenje uključen s radijskom opremom:

1.2 Ako uređaj za punjenje nije uključen s radijskom opremom:

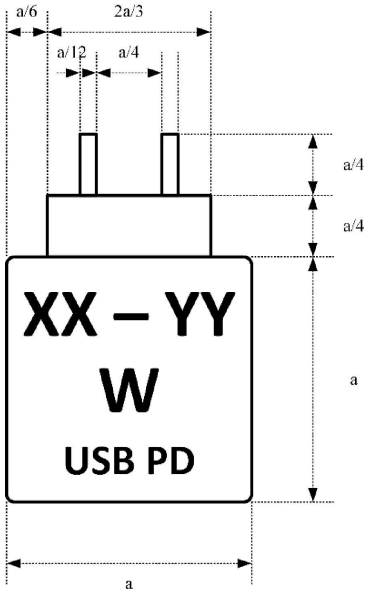

2. Piktogram može izgledati različito (npr. u odnosu na boju, je li sa ili bez ispune, debljinu linije), pod uvjetom da je i dalje vidljiv i čitljiv. Ako se piktogram smanjuje ili povećava, zadržavaju se proporcije iz crteža navedenih u točki 1. ovog dijela. Dimenzija „a” iz točke 1. ovog dijela veća je ili jednaka 7 mm, neovisno o varijaciji.

DIO IV.

Sadržaj i oblik oznake

1. Oznaka je prikazana u sljedećem obliku:

2. Slova „XX” zamjenjuju se brojem koji odgovara najmanjoj snazi koju zahtijeva radijska oprema u svrhu punjenja koji utvrđuje najmanju snagu koju uređaj za punjenje treba isporučivati radijskoj opremi radi punjenja. Slova „YY” zamjenjuju se brojem koji odgovara najvećoj snazi koju zahtijeva radijska oprema za postizanje najveće brzine punjenja kojim se utvrđuje snaga koju uređaj za punjenje treba najmanje isporučivati kako bi se postigla najveća brzina punjenja. Kratica „USB PD” (USB Power Delivery) prikazuje se ako radijska oprema podržava taj komunikacijski protokol za punjenje. „USB PD” protokol je kojim se struja najbrže isporučuje iz uređaja za punjenje u radijsku opremu, a da se pritom ne skraćuje životni vijek baterije.

3. Oznaka može izgledati različito (npr. u odnosu na boju, je li sa ili bez ispune, debljinu linije), pod uvjetom da je i dalje vidljiva i čitljiva. Ako se oznaka smanjuje ili povećava, zadržavaju se proporcije iz crteža navedenog u točki 1. ovog dijela. Dimenzija „a” iz točke 1. ovog dijela veća je ili jednaka 7 mm, neovisno o varijaciji.”.